

**Een tandarts die in zijn particuliere praktijk kosteloos fonogrammen uitzendt,
verricht geen „mededeling aan het publiek” in de zin van het Unierecht**

*Bijgevolg hebben producenten van fonogrammen op grond van een dergelijke uitzending geen
recht op een vergoeding*

Het Unierecht¹ verplicht de lidstaten ertoe in hun wetgeving een recht in te stellen om ervoor te zorgen dat een enkele billijke vergoeding door de gebruiker wordt uitgekeerd aan producenten van voor handelsdoeleinden uitgegeven fonogrammen, wanneer deze fonogrammen worden gebruikt voor een uitzending via de radio of voor enigerlei mededeling aan het publiek.

De intellectuele eigendomsrechten worden bovendien ook beschermd door het internationale recht, met name door de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom² („TRIPs-overeenkomst”), het Verdrag van de Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom inzake uitvoeringen en fonogrammen³ („WPPT”) en het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties⁴ („Verdrag van Rome”).

Società Consortile Fonografici („SCF”) zorgt, als mandataris voor het beheer, de inning en de verdeling van de rechten van de aangesloten producenten van fonogrammen, zowel in als buiten Italië voor de inning en het beheer van daarop verschuldigde vergoedingen.

Bij de uitoefening van deze activiteiten als mandataris heeft SCF met de beroepsorganisatie van Italiaanse tandartsen (Associazione Nazionale Dentisti Italiani) onderhandeld met het oog op sluiting van een collectieve overeenkomst over de hoogte van de billijke vergoeding voor alle „mededelingen aan het publiek” van fonogrammen, met inbegrip van de mededeling in praktijken waarin een vrij beroep wordt uitgeoefend. Deze onderhandelingen leverden geen resultaat op en SCF heeft Marco Del Corso voor de Italiaanse rechtbank gedagvaard tot vaststelling dat hij in zijn particuliere tandartspraktijk in Turijn als achtergrondmuziek auteursrechtelijk beschermde fonogrammen uitzond en dat daarvoor een billijke vergoeding verschuldigd is.

¹ Richtlijn 92/100/EEG van de Raad van 19 november 1992 betreffende het verhuurrecht, het uitleenrecht en bepaalde naburige rechten op het gebied van intellectuele eigendom (PB L 346, blz. 61). Deze richtlijn, die van toepassing was ten tijde van de feiten van het geding, is gecodificeerd en ingetrokken door richtlijn 2006/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende het verhuurrecht, het uitleenrecht en bepaalde naburige rechten op het gebied van intellectuele eigendom (PB L 376, blz. 28). Deze richtlijn is op 16 januari 2007 in werking getreden.

² Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom, als bijlage 1 C gehecht aan de Overeenkomst tot oprichting van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), ondertekend te Marrakech op 15 april 1994, en goedgekeurd bij besluit 94/800/EG van de Raad van 22 december 1994 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap voor wat betreft de onder haar bevoegdheid vallende aangelegenheden, van de uit de multilaterale handelsbesprekingen in het kader van de Uruguay-Ronde (1986-1994) voortvloeiende overeenkomsten (PB L 336, blz. 1).

³ De Wereldorganisatie voor de intellectuele eigendom (WIPO) heeft op 20 december 1996 te Genève het WIPO-verdrag inzake uitvoeringen en fonogrammen en het WIPO-verdrag inzake het auteursrecht vastgesteld. Deze twee verdragen zijn namens de Europese Gemeenschap goedgekeurd bij besluit 2000/278/EG van de Raad van 16 maart 2000 (PB L 89, blz. 6).

⁴ Internationaal Verdrag inzake de bescherming van uitvoerende kunstenaars, producenten van fonogrammen en omroeporganisaties, ondertekend te Rome op 26 oktober 1961. De Europese Unie is geen partij bij dit verdrag, in tegenstelling tot alle lidstaten van de Unie met uitzondering van de Republiek Malta.

De Corte d'appello di Torino (Hof van Beroep te Turijn, Italië), waarbij het geding aanhangig is gemaakt, wenst in wezen van het Hof van Justitie te vernemen of het Verdrag van Rome, de TRIPs-overeenkomst en het WPPT rechtstreeks toepasselijk zijn in de rechtsorde van de Unie en of particulieren zich er rechtstreeks op kunnen beroepen. Vervolgens wenst deze rechterlijke instantie te vernemen of het in deze internationale verdragen opgenomen begrip „mededeling aan het publiek” overeenstemt met het in het Unierecht opgenomen begrip en of het betrekking heeft op de kosteloze uitzending van fonogrammen in een tandartspraktijk.

In zijn arrest van heden merkt het Hof allereerst op dat de TRIPs-overeenkomst en het WPPT door de Unie zijn ondertekend en goedgekeurd en bijgevolg een integrerend bestanddeel vormen van de rechtsorde van de Unie. Hoewel het Verdrag van Rome geen deel uitmaakt van de rechtsorde van de Unie, heeft het er indirecte gevolgen, aangezien de Unie ertoe is gehouden de naleving van de verplichtingen van de lidstaten krachtens dit verdrag niet te verhinderen.

Het Hof stelt evenwel vast dat particulieren zich niet rechtstreeks op dit verdrag en evenmin op de TRIPs-overeenkomst en het WPPT kunnen beroepen.

Bovendien merkt het Hof op dat het in het Unierecht opgenomen begrip „mededeling aan het publiek” moet worden uitgelegd tegen de achtergrond van de in deze internationale verdragen opgenomen overeenstemmende begrippen, op een wijze dat het daarmee verenigbaar blijft.

Het Hof beantwoordt vervolgens de vraag of het begrip „mededeling aan het publiek” betrekking heeft op de kosteloze uitzending van fonogrammen in een particuliere tandartspraktijk. In dit verband verduidelijkt het Hof dat de situatie van elke gebruiker en die van alle personen aan wie hij de auteursrechtelijk beschermde fonogrammen meedeelt, moeten worden beoordeeld. In deze context is het van belang rekening te houden met meerdere niet-autonome en onderling afhankelijke bijkomende criteria.

Een van deze criteria is volgens de rechtspraak van het Hof in de eerste plaats de niet te negeren rol van de **gebruiker**. Deze gebruiker verricht immers een mededeling wanneer hij, met volledige kennis van de gevolgen van zijn gedrag, intervenueert om zijn klanten toegang te verlenen tot een uitzending die het beschermde werk bevat. Het Hof heeft in de tweede plaats een aantal aan het **begrip publiek** inherente aspecten verduidelijkt. Zo moet het „publiek” zijn samengesteld uit een **onbepaald aantal** potentiële luisteraars en uit een **vrij groot aantal personen**. In de derde plaats heeft het Hof geoordeeld dat **het winstoogmerk van een „mededeling aan het publiek”** ook een relevant criterium is. Aldus wordt verondersteld dat het publiek waaraan de mededeling wordt verricht, door de gebruiker als doelgroep is gekozen en bovendien op één of andere manier ontvankelijk is voor zijn mededeling en deze niet toevallig „opvangt”.

In het licht van deze criteria oordeelt het Hof dat een tandarts die in zijn particuliere praktijk kosteloos fonogrammen uitzendt ten behoeve van zijn patiënten die deze uitzending buiten hun wil aanhoren, geen „mededeling aan het publiek” in de zin van het Unierecht verricht.

Hoewel een dergelijke tandarts welbewust intervenueert in de uitzending van de fonogrammen, vormen zijn patiënten normaliter een geheel van personen waarvan de samenstelling grotendeels stabiel is en dus een **bepaald geheel van potentiële luisteraars** en geen personen in het algemeen. Met betrekking tot het aantal personen voor wie hetzelfde fonogram door de tandarts hoorbaar wordt gemaakt, stelt het Hof vast dat dit **aantal personen vrij beperkt en zelfs onbeduidend** is in het geval van patiënten van een tandarts, aangezien de kring van personen die tegelijk in zijn kabinet aanwezig zijn, doorgaans zeer beperkt is. Zo de patiënten op elkaar volgen, neemt dit bovendien niet weg dat deze beurtelings aanwezige patiënten in de regel niet dezelfde fonogrammen, met name de via de radio uitgezonden fonogrammen, aanhoren. Ten slotte vertoont een dergelijke uitzending **geen winstoogmerk**. De patiënten van een tandarts gaan immers uitsluitend voor tandverzorging naar een tandartspraktijk en daarbij is een uitzending van fonogrammen geen aan tandverzorging inherent aspect. Zij aanhoren toevallig en buiten hun wil bepaalde fonogrammen, afhankelijk van hun aankomsttijdstip in de praktijk en hun wachttijd alsook van de aard van de behandeling. In deze omstandigheden kan niet worden verondersteld dat de normale kring van patiënten van een tandarts ontvankelijk is voor de betrokken uitzending.

Bijgevolg hebben producenten van fonogrammen op grond van een dergelijke uitzending geen recht op een vergoeding.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106